

Warszawa
2006

wydawnictwo
IFiS PAN

**OBLICZA
LOKALNOŚCI**
Tradycja
i współczesność
praca zbiorowa
pod redakcją
Joanny Kurczewskiej

INSTYTUT
FILOZOFII
I SOCJOLOGII
POLSKIEJ
AKADEMII
NAUK

**OBLICZA
LOKALNOŚCI
Tradycja
i współczesność**

Druk publikacji sfinansowany w ramach subsydium profesorskiego
Fundacji na Rzecz Nauki Polskiej przyznanego Joannie Kurczewskiej

Projekt okładki
Teresa Oleszczuk

Redaktor Wydawnictwa
Elżbieta Morawska

© Copyright by Authors and Wydawnictwo IFiS PAN, 2006

ISBN 83-7388-030-5

Oddano do druku w 2003 roku.
Wydawnictwo Instytutu Filozofii i Socjologii PAN
00-330 Warszawa, ul. Nowy Świat 72
Wydanie I. Obj. 44 ark. wyd., 36 ark. druk.

Skład i łamanie: Elżbieta Broniec
Druk: Ośrodek Wydawniczo-Poligraficzny „SIM”
00-669 Warszawa, ul. Emilii Plater 9/11

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie (<i>Joanna Kurczewska</i>)	XI
---	----

I. LOKALNOŚĆ: SPOJRZENIA TEORETYCZNE

* <i>Andrzej Gniazdowski</i> , IFiS PAN Wspólnota i świat. Tożsamość społeczności lokalnej jako temat fenomenologii	3
* <i>Aneta Gawkowska</i> , ISNS UW Wspólnotowcy o wspólnotach. Stanowisko współczesnych komunitarystów wobec kwestii wspólnot lokalnych	25
* <i>Maria Gołębiewska</i> , IFiS PAN Komunikacja medialna jako kontekst My lokalnego – propozycje analityczne	42
* <i>Anna Gąsior-Niemiec</i> , CEU Warszawa Regionalność jako habitus. Instytucjonalne uwarunkowania podmiotowości na poziomie regionalnym	57
* <i>Joanna Kurczewska</i> , IFiS PAN Robocze ideologie lokalności. Stare i nowe schematy	88

II. W KRĘGU TRADYCJI I DAWNOŚCI

* <i>Małgorzata Jacyno</i> , IFiS PAN, IS UW Tradycja jako kontekst. Strategie rekonstrukcji przeszłości w autonarracji biograficznej	133
* <i>Marian Kempny</i> , IFiS PAN Tradycje lokalne jako podstawa kapitału społecznego. Co tradycja może znaczyć dla społeczności lokalnej w dobie globalizacji?	148

* <i>Hanna Bojar</i> , IFiS PAN Liderzy lokalni wobec przeszłości	164
* <i>Grzegorz Pyszczyk</i> , SNS IFiS PAN Środowiska kultuwujące tradycje lokalne – społeczne otoczenie i uwarunkowania	185
* <i>Agnieszka Chmielewska</i> , Muzeum Narodowe w Warszawie Kolekcje pamiątek i niedobitki przeszłości – pamiątki rodzinne i pamięć rodziny	208
* <i>Justyna Straczk</i> , SNS IFiS PAN, Instytut Etnografii UW Śmierć – pamięć – wspólnota. O wiejskich cmentarzach na pograniczu prawosławno-katolickim	228
* <i>Jerzy Bartkowski</i> , IS UW Tradycja zaborów a współczesne zachowania społeczne w Polsce.....	267

III. LOKALNY WYMIAR POLITYKI: MIĘDZY IDEOLOGIĄ A PRAKTYKĄ SPOŁECZNĄ

* <i>Dariusz Gawin</i> , IFiS PAN Między ideologią a społecznikiem. Lokalny wymiar polskiej polityki	305
* <i>Alina Kapciak</i> , IS UW Rozwój lokalnej przestrzeni komunikacji publicznej. Próba rekonstrukcji strategii komunikacyjnych	327
* <i>Joanna Śmigiełska</i> , ISNS UW Obywatele miejscowi i ich zaangażowanie społeczne	345
* <i>Katarzyna Dzieniszewska-Naroska</i> , ISNS UW Radni i ich opinie o lokalnej reprezentacji politycznej	375
* <i>Maciej Hilarowicz</i> , Uniwersytet Wrocławski, <i>Tomasz Kowalski</i> , Uniwersytet Opolski Rola i konteksty prasy lokalnej	397
* <i>Hanna Palska</i> , IFiS PAN Między odpowiedzialnością a zniechęceniem. Lokalni biznesmeni w swojej społeczności	417

IV. LOKALNOŚĆ, MNIEJSZOŚCI NARODOWE, POGRANICZA

* <i>Jerzy Bartkowski</i> , IS UW Mniejszości narodowe w Polsce w wyborach lokalnych i prezydenckich	433
* <i>Dariusz Wojakowski</i> , WSP w Rzeszowie Władze lokalne wobec „swoich” mniejszości etnicznych	452

- * *Mirosław Bieniecki*, CEU Warszawa
Przybysze z Ukrainy i ich praca w opinii miejscowych
liderów 486
- * *Monika Ślęzak*, Uniwersytet w Rzeszowie
Konflikt wokół kościoła oo. Karmelitów w Przemyślu
jako przykład złożoności konfliktów w wieloetnicznych
społecznościach lokalnych 508
- * *Jacek Kurczewski*, ISNS UW
Pogranicze pośrodku – śląska społeczność lokalna 526

ZAKOŃCZENIE

- * *Marian Kempny*
Lokalność dziś – co można i co warto badać? 551

TABLE OF CONTENTS

<i>Joanna Kurczewska</i> – Preface	XI
--	----

I. LOCALITY: THEORETICAL APPROACHES

* <i>Andrzej Gniazdowski</i> , IFiS PAN Community and the World. Local Community's Identity and a Phenomenological Topic	3
* <i>Aneta Gawkowska</i> , ISNS UW Communitarians about Communities. Modern Communitarian's Approach to the Local Community Issues	25
* <i>Maria Gołębiewska</i> , IFiS PAN Medial Communication as a Context of the Local We – Analytical Proposals	42
* <i>Anna Gąsior-Niemiec</i> , CEU Warszawa Regionality as Habitus. Institutional Conditions for Subjectivity on a Regional Level	57
* <i>Joanna Kurczewska</i> , IFiS PAN Working Ideologies of Locality. Old and New Schemes	88

II. IN A CIRCLE OF TRADITIONS AND PAST

* <i>Małgorzata Jacyno</i> , IFiS PAN, IS UW Tradition as a Context. Strategies of Reconstruction of the Past in Biographic Autonarration	133
* <i>Marian Kempny</i> , IFiS PAN Local Traditions as a Base for Social Capital. What Can Tradition Mean for Local Community in Times of Globalization	148

* <i>Hanna Bojar</i> , IFiS PAN	
Local Leaders about the Past	164
* <i>Grzegorz Pyszczyk</i> , SNS IFiS PAN	
Milieu Cultivating Local Traditions – Social Environment and Conditioning	185
* <i>Agnieszka Chmielewska</i> , National Museum in Warsaw	
Collections of Souvenirs and Survivors of the Past – Family Souvenirs and Family Memory	208
* <i>Justyna Straczuk</i> , SNS IFiS PAN	
Death-Memory-Community. Village Cemeteries on Catholic- -Orthodox Borderland	228
* <i>Jerzy Bartkowski</i> , IS UW	
Traditions of Partitions and Modern Social Behavior of Poles	267

III. LOCAL DIMENSION OF POLITICS: BETWEEN IDEOLOGY AND SOCIAL PRACTICE

* <i>Dariusz Gawin</i> , IFiS PAN	
Between Ideology and Social Work. Local Dimension of Polish Politics (A Case of Węgrów)	305
* <i>Alina Kapciak</i> , IS UW	
Development of Local Space for Public Communication. An Attempt to Reconstruct Communication Strategies in Skoczów	327
* <i>Joanna Śmigiełska</i> , ISNS UW	
Local Citizens and their Social Involvement	345
* <i>Katarzyna Dzieniszewska-Naroska</i> , ISNS UW	
Council-men and their Opinions on Local Political Representation	375
* <i>Maciej Hilarowicz</i> , Wrocław University, <i>Tomasz Kowalski</i> , University of Opole	
Role and Contexts of Local Press	397
* <i>Hanna Palska</i> , IFiS PAN	
Between Responsibility and Discouragement. Local Businessmen in their Communities	417

IV. LOCALNESS, NATIONAL MINORITIES, BORDERLANDS

* <i>Jerzy Bartkowski</i> , IS UW	
National Minorities in Poland in Local and Presidential Elections	433

* <i>Dariusz Wojakowski</i> , WSP Rzeszów Local Authorities about “their” National Minorities	452
* <i>Mirostaw Bieniecki</i> , CEU Warsaw Incomers from Ukraine – Their Work in the Opinion of Local Leaders	486
* <i>Monika Ślęzak</i> , Rzeszów University Conflicts around Carmelites Church in Przemyśl as an Example of Complexity of Conflicts in Multiethnic Local Communities	508
* <i>Jacek Kurczewski</i> , ISNS UW Borderland in the Middle – Silesian Local Community	526

POSTSCRIPT

* <i>Marian Kempny</i> Locality Today – What can Be Studied and How?	551
---	-----